

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА
ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Орган који је именовао комисију: Наставно-научно веће Филозофског факултета у Новом Саду

Датум именовања комисије: 24. 10. 2025.

Састав комисије именоване у складу са *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду*:

1. Маричић Месаровић Сања | ванредни професор | Романистика (Шпански језик)

презиме и име	звање	ужа научна област
Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду	Председник	
установа у којој је запослен-а	функција у комисији	

2. Штрбац Гордана | редовни професор | Српски језик и лингвистика

презиме и име	звање	ужа научна област
Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду	Члан	
установа у којој је запослен-а	функција у комисији	

3. Барби Маурицио | доцент | Италијанистика

презиме и име	звање	ужа научна област
Филолошки факултет Универзитета у Београду	Члан	
установа у којој је запослен-а	функција у комисији	

4. Блатешић Александра | редовни професор | Романистика (Италијански језик)

презиме и име	звање	ужа научна област
Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду	члан (ментор)	
установа у којој је запослен-а	функција у комисији	

5. | | ужа научна област

презиме и име	звање	ужа научна област
установа у којој је запослен-а	функција у комисији	

6. | | ужа научна област

презиме и име	звање	ужа научна област
установа у којој је запослен-а	функција у комисији	

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: Марија, Никола, Вујовић
2. Датум рођења: 27. 03. 1977. Место и држава рођења: Чачак, Република Србија

II.1 Основне или интегрисане студије

Година уписа: Година завршетка: Просечна оцена током студија:

Универзитет: Универзитет у Београду

Факултет: Филолошки факултет

Студијски програм: Италијански језик и књижевност

Стечено звање: Диломирани професор италијанског језика и књижевности

II.2 Мастер или магистарске студије

Година уписа: Година завршетка: Просечна оцена током студија:

Универзитет: Универзитет у Београду

Факултет: Филолошки факултет

Студијски програм: Италијански језик и књижевност

Стечено звање: Мастер професор италијанског језика и књижевности

Научна област: Филологија

Наслов завршног рада: Микеланђелова поезија – сличности и разлике са Петрарком

II.3 Докторске студије

Година уписа:

Универзитет: Универзитет у Новом Саду

Факултет: Филозофски факултет

Студијски програм: Језик и књижевност

Број ЕСПБ до сада остварених: Просечна оцена током студија:

II.4 Приказ научних и стручних радова кандидата

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
1.	Блатешић, А. и М. Вујовић (2025). Фразеологизми у италијанском роману <i>Io non ho paura</i> Николе Аманитија и њихови еквиваленти у српском преводу романа, <i>Зборник радова Филозофског факултета у Приштини</i> LV(4), стр. 119-139.	M24
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
2.	Vujović, M. (2025). Le espressioni somatiche italiane e serbe a confronto. <i>Živi jezici</i> , XLV(1) (u štampi)	M53
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	категорија
3.	Vujović, M. (2025). Espressioni idiomatiche italiane e serbe con lessemi corporei relativi alla testa: un'analisi contrastiva. <i>Prevodilac</i> , 93(1), 32-52. Dostupno na: https://casopisprevodilac.rs/wp-content/uploads/2025/07/Prevodilac-broj-1-25--za-web_compressed.pdf DOI: https://doi.org/10.18485/prevod.2025.44.93.2	M52
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
4.	Vujović, M. (2024). Orijentacione metafore u frazeologizmima italijanskog, španskog i srpskog jezika s komponentom <i>oko</i> . <i>Filolog – časopis za jezik, književnost i kulturu</i> , 15(30), 201–230. Dostupno na: https://filolog.rs.ba/index.php/filolog/article/view/526315	M51
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
5.	Вујовић, М. (2024). Фразеологизми српског језика с компонентама <i>добар/заво</i> и <i>добро/зло</i> . <i>Прилози проучавању језика</i> , 55, 55-88. Доступно на: https://ppj.ff.uns.ac.rs/index.php/ppj/article/view/2287	M52
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
6.	Vujović, M. (2023). Konceptualno polje ljubavi u frazeologizmima italijanskog, španskog i srpskog jezika koji sadrže komponentu <i>oko</i> . <i>Живи језици: часопис за стране језике и књижевности</i> , XLIII (1), 59-83. Dostupno na: https://zivijezici.fil.bg.ac.rs/index.php/zivijezici/article/view/150/100	M52
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
7.	Вујовић, М. (2023). Контрастивна анализа соматских фразеологизама са компонентом „око” у италијанском, шпанском и српском језику (семантичко поље пажња/опрез). <i>Липар</i> , 82, 65-84. Доступно на: https://doi.ub.kg.ac.rs/doi/casopisi/lipar/10-46793-lipar82-065v/	M52
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
8.	Vujović, M. (2023). Apsolutna ekvivalencija kod frazeologizama s komponentom <i>oko</i> u italijanskom, španskom i srpskom jeziku. <i>Filolog – časopis za jezik, književnost i kulturu</i> , 14 (28), 173–208. Dostupno na: https://filolog.rs.ba/index.php/filolog/article/view/425/250	M51
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
9.	Вујовић, М. (2023). Приказ. Анализа прецизна као швајцарски сат. <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> , XLVIII (1-2), 321-326. Dostupno na: https://godisnjak.ff.uns.ac.rs/index.php/gff/article/view/2411/2239	M56
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
10.	Vujović, M. (2022). Prisustvo frazema sa komponentom „oko“ u prevodu Biblije na italijanski, španski i srpski jezik. <i>Живи језици: часопис за стране језике и књижевности</i> , 42 (1), 43–71. Dostupno na: http://doi.fil.bg.ac.rs/volume.php?pt=journals&issue=zivjez-2022-42-1&i=3	M52

Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО			
--	--	--	--

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
11.	Vujović, M. (2022). Analiza sintaksičkih elemenata neostandardnog italijanskog jezika u dva savremena italijanska romana: <i>Io e te</i> , N. Amanitija i <i>Esco a fare due passi</i> , F. Vola. <i>Zbornik za jezike i književnosti Filozofskog fakulteta u Novom Sadu</i> , 12, 111-131. Dostupno na: https://zjik.ff.uns.ac.rs/index.php/zjik/article/view/2258/2273	M52

Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО			
--	--	--	--

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
12.	Вујовић, М. (2022). Грешке у употреби одређеног члана изазване негативним трансфером током учења типолошки сличних језика (случај италијанског као Л2 и шпанског као Л3 из перспективе србофоних говорника). <i>Липар</i> , 77, 77 – 97. Dostupno na: https://doi.ub.kg.ac.rs/doi/casopisi/lipar/10-46793-lipar77-077v/	M52

Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО			
--	--	--	--

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
13.	Vujović, M. (2021). Greške u građenju i upotrebi glagolskih vremena i načina kod srbofonih studentata italijanskog kao L2 i španskog kao L3 usled negativnog transfera srodnih jezika. <i>Методички видици</i> , 12, 267-288. Dostupno na: https://metodickividici.ff.uns.ac.rs/index.php/MV/article/view/1964	M51

Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО			
--	--	--	--

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
14.	Vujović, M. & Beneduci, L. (2021). Le principali caratteristiche dell'italiano neo-standard in due romanzi italiani contemporanei (aspetto morfologico). <i>Filolog</i> , 24, 239-267. Dostupno na: https://filolog.rs.ba/index.php/filolog/article/view/15/12	M51

Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО			
--	--	--	--

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
--------	---	------------

15.	Вујовић, М. (2021). Више од класичног уџбеничког комплета – стандардни уџбеник и иновативна мултимедијална средства у функцији фацилитације учења страног језика. <i>Узданица</i> , XVIII(1), 357–361. Dostupno na: https://pefja.kg.ac.rs/uzdanica-jun-2021/	M51
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
16.	Вујовић, М. (2020). Правописне грешке у међујезику србофоних студената који уче типолошки сродне језике (италијански као L2 и шпански као L3). <i>Лунар</i> , 73, 217-231. Dostupno na: https://doi.org/10.46793/LIPAR73.217V	M52
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
17.	Vujović, M. (2020). Leksičko-semantički transfer u međujeziku srbofonih studenata koji uče italijanski kao L2 i španski kao L3. <i>Filolog</i> , 22, 178-196. Dostupno na: https://filolog.rs.ba/index.php/filolog/article/view/79	M51
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
18.	Vujović, M. (2020). Osnovne karakteristike skraćenica koje se koriste u komunikaciji preko aplikacija. <i>Zbornik za jezike i književnosti Filozofskog fakulteta u Novom Sadu</i> , 10, 91- 109. Dostupno na: http://zjik.ff.uns.ac.rs/index.php/zjik/article/view/2233	M52
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
19.	Вујовић, М. (2020). Језички фактори који утичу на трансфер. <i>Узданица</i> , XVII(2), 157–169. Доступно на: http://doi.fil.bg.ac.rs/volume.php?pt=journals&issue=uzdanica-2020-17-2&i=11	M51
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
--------	---	------------

20.	Beneduci, L. & Vujović, M. (2019). "Gl'infiniti pensier mie d'error pieni"-peculiarità petrarchiste nelle "Rime" di Michelangelo. <i>Reči, časopis za jezik, književnost i kulturu</i> , 12, 151-185. Dostupno na: https://www.reci.rs/index.php/Reci/article/view/10	M52
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
21.	Вујовић, М. (2019). Фосилизоване грешке у писаној продукцији ученика италијанског језика (ниво Б2). <i>Методички видици</i> , 10, 229-253. Доступно на: http://metodickividici.ff.uns.ac.rs/index.php/MV/article/view/1920	M52
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
22.	Вујовић, М. (2018). О контрастивној анализи. <i>Лунар</i> , 65, 133-151. Доступно на: https://drive.google.com/file/d/1PLTagy9Qf5hrtgdJBQ_VRJaiiNzdmGXY/view	M52
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов рада, часопис, волумен (година) странице од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
23.	Вујовић, М. (2017). Негативни трансфер у писаној продукцији српских говорника који као L2 уче италијански, а L3 шпански језик. <i>Лунар</i> , 64, 161-179. Доступно на: https://drive.google.com/file/d/1StjPQ-2M0YNEoo8uJGn2YH-Sy2AQ_9pX/view	M52
Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

III ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

Оцена:

III.1 формулације наслова тезе

Контрастивна анализа соматских фразеологизама у италијанском, шпанском и српском језику

Contrastive Analysis of Somatic Phraseologisms in Italian, Spanish and Serbian

Предложени наслов тезе је подобан?

ДА

НЕ

III.2 предмета (проблема) истраживања

Иако фразеологизми чине неодвојиви део језика свих народа, фразеологија је релативно млада наука, која је као самостална лингвистичка дисциплина почела да се развија средином XX века. Упркос великом интересовању лингвиста за ову област и знатном броју објављених фразеолошких и паремиолошких студија, фразеологија и даље остаје неисцрпно поље истраживања које оставља простора за нове анализе. Посебно значајан допринос у оквиру савремених лингвистичких истраживања фразеологија пружа у реконструкцији језичке слике света. У том смислу, контрастивна фразеологија представља релевантан и актуелан, али и недовољно испитан сегмент когнитивних истраживања, нарочито када је реч о тројезичном оквиру. Досадашње обимније контрастивне студије, како у међународној, тако и у српској академској заједници, углавном су биле усмерене на анализу двају језика. Према увиду у релевантну литературу, контрастивна анализа соматске фразеологије италијанског, шпанског и српског језика до сада није била предмет систематског проучавања у виду докторске дисертације у Србији. Управо недовољна истраженост ове области представљала је основни мотив за спровођење предложеног истраживања. Стога је циљ ове дисертације да понуди први систематски и методолошки утемељен приступ контрастивном проучавању соматских фразеологизама у наведеној комбинацији језика, као и да допринесе развоју савремених вишејезичких лингвокултуролошких студија. Имајући у виду обиље фразеолошког материјала у тројезичном корпусу, истраживање неће обухватити целокупну соматску фразеологију, већ ће бити усмерено на одабрану групу фразеологизама, са посебним освртом на изразе који садрже соматске компоненте *око* и *мозак*. Међутим, издвајање фразеологизама искључиво са овим саставницама није у потпуности изводљиво у сва три језика, будући да често долази до преплитања више соматизама у оквиру истог фразеологизма, као и до неподударања соматских компоненти у формално или семантички сродним изразима. На крају, важно је истаћи да Савет Европе и Европска унија у својим стратешким документима подстићу плурилингвалност и мултикултуралност као једне од темељних вредности образовања и друштва у целини. У том контексту постаје неопходно сагледати и анализирати устаљене језичке структуре у више од два језика, јер оне представљају кључни сегмент језичке компетенције и културне размене. С обзиром на то да се на глобалном нивоу све више тежи вишејезичности у различитим доменима, проучавање фразеолошких система више језика представља нужан искорак у савремене лингвистичке токове, који у домаћој научној средини до сада нису били довољно заступљени.

Предмет истраживања је подобан?

ДА

НЕ

III.3 познавања проблематике на основу изабране литературе са списком литературе

У пријави докторске дисертације Марије Вујовић приложен је списак релевантне литературе из области контрастивне анализе, лексике, семантике, фразеологије италијанског, шпанског и српског језика, али и из лингвокултурологије и когнитивне лингвистике, при чему је литература систематизована на изворе грађе на српском, италијанском и шпанском језику, с једне стране, и на теоријске и методолошке радове неопходне за научну поставку и реализацију ове сложене истраживачке теме, с друге стране.

Литература

1. Blatešić, A. (2023). *Nomen est omen. Imena u italijanskoj frazeologiji*. Novi Sad: Filozofski fakultet.
2. Casadei, F. (1996). *Metafore ed espressioni idiomatiche: uno studio semantico sull'italiano*. Roma: Bulzoni.
3. Casadei, F. (2007). *Lessico e semantica*. Roma: Carocci editore S.p.A.
4. Casares, J. (1992 [1950]). *Introducción a la lexicografía moderna*. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
5. Corpas Pastor, G. (1996). *Manual de fraseología española*. Madrid: Gredos.
6. Corpas Pastor, G. (2003). *Diez años de investigación en fraseología: Análisis sintáctico-semánticos, contrastivos y traductológicos*. Madrid: Lingüística Iberoamericana.
7. Cuenca, M.–Hilferty, J. (1999). *Introducción a la lingüística cognitiva*. Barcelona: Ariel.
8. Dobrovol'skij, D.–Piirainen, E. (2022[2005]). *Figurative Language: Cross-Cultural and Cross-Linguistic Perspectives. 2nd edition, revised and updated*. Berlin/Boston: De Gruyter Mouton.
9. Dragičević, R. (2007). *Leksikologija srpskog jezika*. Beograd: Zavod za udžbenike.
10. Đorđević, R. (2004). *Uvod u kontrastiranje jezika*. Beograd: Filološki fakultet.
11. Evans, V.–Green, M. (2006). *Cognitive Linguistics. An Introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

12. Francesconi, A. (2008). *I falsi amici. Un confronto contrastivo spagnolo/italiano*. Chieti: Solfanelli.
13. García-Page Sánchez, M. (2008). *Introducción a la Fraseología española. Estudio de las locuciones*. Barcelona: Anthropos.
14. Johnson M. (1987). *The Body in the Mind: The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason*. Chicago: The University of Chicago Press.
15. Klikovac, D. (2004). *Metafore u mišljenju i jeziku*. Beograd: Biblioteka XX vek.
16. Kövecses, Z. (2010). *Metaphor. A Practical Introduction. Second Edition*. Oxford: Oxford University Press.
17. Lakoff, G. (1987). *Women, Fire and Dangerous Things*. London: The University of Chicago Press.
18. Lakoff, G.–Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live By*. Chicago and London: University of Chicago Press.
19. Marmelić, H. (2013). *Kognitivnolingvistički pristup hrvatskim somatskim frazemima sa sastavnicom „glava“*. <https://core.ac.uk/download/pdf/299369129.pdf>
21. Montoro del Arco, E. T. (2006). *Teoría fraseológica de las locuciones particulares: las locuciones prepositivas, conjuntivas y marcadores en español*. Frankfurt am Main: Peter Lang.
22. Mršević-Radović, D. (1987). *Frazeološke glagolsko-imeničke sintagme u savremenom srpskohrvatskom jeziku*. Beograd: Filološki fakultet.
23. Mršević-Radović, D. (2014). *Frazeologija i nacionalna kultura*. Beograd: Biblioteka Književnost i jezik.
24. Pejović, A. (2014). Kako vidimo jedni druge: nazivi nacionalnosti i profesija u frazeologiji srpskog i španskog jezika. U: *Jezici i kulture u vremenu i prostoru III*, ur. Snežana Gudurić & Marija Stefanović. Novi Sad: Filozofski fakultet: 77-88.
25. Pejović, A. (2015). *Kontrastivna frazeologija španskog i srpskog jezika*. Kragujevac: Filološko-umetnički fakultet.
26. Popović, Lj. (2008). *Jezička slika stvarnosti. Kognitivni aspekt kontrastivne analize*. Beograd: Filološki fakultet.
27. Quiroga, P. (2006). *Fraseología italo-española. Aspectos de lingüística aplicada y contrastiva*. Granada: Granada lingvistica.
28. Ruiz Gurillo, L. (1997). *Aspectos de fraseología teórica española*. Valencia: Universitat de València..
29. Štrbac, G. (2018). *Frazeologija o čoveku i čovek u frazeologiji*. Novi Sad: Filozofski fakultet.
30. Тривић, Анета. 2024. *Соматска фразеологија шпанског и српског језика*. Београд: Филозофски факултет. ISBN - 978-86-6427-327-5, COBISS.SR-ID – 153833481.
31. Zuluaga Ospina, A. (1980). *Introducción al estudio de las expresiones fijas*. Frankfurt am Main: Peter Lang.

Извори:

1. Arqués, R.–Padoan, A. (2020). *Il Grande dizionario di spagnolo*. Bologna: Zanichelli.
2. Buitrago, J. A. (2007). *Diccionario de dichos y frases hechas*. Madrid: Espasa Calpe.
3. *Diccionario de la lengua española*. (2022). Madrid: Real Academia Española.
4. Golović, B. (2010). *Frazeološki srpsko-italijansko-francuski rečnik*. Beograd: Albatros.
5. Lapucci, C. (1990). *Il dizionario dei modi di dire della lingua italiana*. Milano: Garzanti Libri.
6. Lurati, O. (2001). *Dizionario dei modi di dire*. Milano: Garzanti.
7. Maldonado González, C. (ed.) (2012). *Diccionario Clave: diccionario de uso del español actual*. Madrid: SM Ediciones.
8. Matešić, J. (1982). *Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika*. Zagreb: Školska knjiga.
9. Otašević, Đ. (2012). *Frazeološki rečnik srpskog jezika*. Novi Sad, Prometej.
10. Pittàno, G. (2009). *Frases fatte capo ha. Dizionario dei modi di dire, proverbi e locuzioni di italiano*. Bologna: Zanichelli.
11. Quartu, M. (1993). *Dizionario dei modi di dire della lingua italiana*. Milano: Rizzoli.
12. Quartu, M.–Rossi, E. (2012). *Dizionario dei modi di dire della lingua italiana*. Milano: Hoepli.
13. Radicchi, S. (1985). *In Italia. Modi di dire ed espressioni idiomatiche*. Roma: Bonacci editore.
14. RMS – *Rečnik srpskohrvatskog književnog jezika*, I–VI. (1967–1976). Novi Sad: Matica srpska.
15. RSANU – *Rečnik srpskohrvatskog književnog i narodnog jezika*, I–. (1959–). Beograd: SANU–Institut za srpski jezik SANU.
16. Sané, S.–Schepisi, G. (2013). *Spagnolo Idiomático. Dizionario spagnolo-italiano di frasi idiomatiche*

- colloquiali e gergali*. Bologna: Zanichelli.
17. Seco, M.–Andrés, O. & Ramos, G. (2009). *Diccionario fraseológico documentado del español actual. Locuciones y modismos españoles*. Madrid: Aguilar.SM.
18. Sorge, P. (2001). *Dizionario dei modi di dire della lingua italiana. Origine e significato delle frasi idiomatiche e delle forme proverbiali rare e comuni*. Roma: Newton & Compton editori.
19. Varela, F.–Kubarth, H. (2004). *Diccionario fraseológico del español moderno*. Madrid: Gredos.
20. *Vocabolario Treccani*. (2023). Roma: Istituto della Enciclopedia Italiana.
21. Zingarelli, N. (2004). *Vocabolario della lingua italiana*. Bologna: Zanichelli.

Избор литературе је одговарајући?

ДА

НЕ

III.4 циљева истраживања

Примарни циљ овог истраживања јесте утврдити, са семантичког и формалног аспекта, контрастивне идентичности, сличности и разлике на интерлингвалном нивоу, како би се одредила врста еквиваленције између фразеологизама с компонентама *око* и *мозак*, при чему ће полазни језик бити италијански, а циљни језици шпански и српски. Утврђивање еквиваленције између фразеологизама различитих језика важно је за адекватно превођење текста, па би стога оваква врста анализе могла имати практичну примену и бити значајна за традуктологију. Еквиваленција је један од кључних појмова у упоредној анализи фразеолошких јединица, а изналажење фразеолошких еквивалената једно је од суштинских проблема међујезичког поређења.

Други циљ је да, после спроведене семантичке анализе фразеологизама, кандидаткиња утврди који се концепти путем њих вербализују и да анализирани фразеолошке јединице на основу њиховог значења, односно сегмента стварности на који се односе, распореди у одређена концептуално-семантичка поља и установи степен подударности на концептуалном плану. Поред тога, кандидаткиња ће покушати да, на основу доступног материјала, одреди могући извор разматраних фразеологизама (Библија, класични текстови, калкирање, европеизми и физиолошке реакције које су заједничке за припаднике свих лингвокултурних заједница).

Трећи циљ је да се корпус подвргне концептуалној анализи. Кандидаткиња ће идентификовати мотивацију семантике фразеологизама, узимајући у обзир све концептуалне механизме који се активирају у грађењу фразеолошког значења. Где год буде било могуће постулираће појмовне метафоре и метонимије које структурирају фразеологизме, проналажењем конкретних (изворних) домена који делују у њиховој концептуализацији, и то ослањајући се на когнитивистички приступ језику. Према учењу когнитивне лингвистике унутарјезичку и ванјезичку стварност повезује процес концептуализације, који претходи формирању значења. Овакво становиште је важно за проучавање фразеологизама при чијем се настанку готово увек активира неки од концептуалних механизма који су појмовно мотивисани. Оваква врста анализе требало би да послужи да кандидаткиња утврди да ли су уочене концептуалне метафоре (и метонимије) универзалног карактера или су културно одређене.

Четврти циљ је утврдити да ли типолошки сродни језици (италијански и шпански) деле више заједничких фразеолошких карактеристика у односу на генетски сродан (индоевропски) али типолошки несродан језик (српски). Упркос томе што се може претпоставити да ће представници две лингвокултуролошке заједнице које говоре типолошки блиским језицима концептуализовати феномене на сличнији начин него што то чине припадници друштвено-језичке заједнице чији је језик типолошки удаљен, полазимо од хипотезе да ће српски фразеолошки корпус понудити знатан број примера апсолутних и парцијалних еквивалената фразеологизмима романских језика, јер соматска фразеологија, због универзалности телесног искуства, антропоцентричности и антропометричности, неретко открива подударности и између језика који не припадају истој језичкој породици чиме се потврђује да припадници различитих народа прибегавају једнаким когнитивним механизмима. Како делови тела играју централну улогу у људском животу, истражићемо фигуративну употребу лексема *око* и *мозак*, јер би то могло да буде сведочанство утеловљења, тј. телесног карактера језика. Тело је главни извор путем којег човек спознаје околину и стога је један од најзначајнијих изворних домена путем кога поимамо циљне домene. Иако ће се кандидаткиња фокусирати на фразеологизме који садрже лексему *око* и *мозак*, у материјалу ће се повремено појављивати и други соматизми у истом фразеологизму.

Циљеви истраживања су одговарајући?

ДА

НЕ

III.5 очекиваних резултата (хипотезе)

Соматски фразеологизми инспирисани су истим извором – људским телом, које је генерално исто за све. Кандидаткиња очекује да ће услед јединствене природе човечијег тела, припадници три различите лингвокултуролошке заједнице доживљавати стварност на сличан начин, а њихови соматски фразеологизми показати подударности, упркос језичким и културолошким дивергенцијама, будући да су инспирисани истим извором (људско тело) који је ванјезичка универзалија. Осим тога, апсолутни међујезички еквиваленти код генетски сродних језика (индоевропски) који ипак припадају другим језичким групама (романска и словенска), могу бити последица калкирања или заједничког порекла, било да је у питању Библија, класични текстови или историјски догађаји који представљају заједнички европски нуклеус из кога су различити народи црпили грађу за своје фразеолошке фондове.

Очекивани резултати представљају значајан научни допринос?

ДА

НЕ

III.6 плана рада (на основу фаза истраживања и оријентационог садржаја дисертације из Обрасца 1)

Дисертација ће се састојати из шест целина. Уводни (први) део садржаће шест поглавља (Предмет дисертације, Циљеви дисертације, Полазне хипотезе, Корпус и методолошки приступ, Структура дисертације и Списак табела). Централни део дисертације биће подељен на два дела: теоријски (други део) и истраживачки (трећи део). Теоријски оквир истраживања биће сачињен од пет поглавља. У првом поглављу другог дела (подељеном даље на потпоглавља) биће речи о контрастивној анализи. У другом поглављу другог дела кандидаткиња ће представити основне карактеристике фразеологије као науке: терминолошко одређење и дефиницију ове дисциплине у три анализирана језика; историјски развој фразеологије у Италији, Шпанији и Србији; статус фразеологије у лингвистици и предмет проучавања фразеологије. Треће поглавље другог дела садржаће општа разматрања о фразеологизмима: терминолошко одређење појма, дефиниција „фразеологизма“, дистинктивна обележја фразеологизама у три посматрана језика, и њихова (не)преводивост. Један од фокуса биће на класификацији фразеологизама у три предметна језика и представљање соматских фразеологизама. Четврто поглавље разматраће типове еквиваленције, а пето ће бити усмерено на семантичку транспозицију путем тропа, с посебним освртом на концептуалну метафору и метонимију.

Истраживачки део (трећи део) такође ће бити подељен на поглавља. Прво поглавље трећег дела говориће о оку и мозгу и њиховој симболици, док ће у другом поглављу бити изложене лексикографске дефиниције лексеме *око* и *мозак* у разматраним језицима. Следи треће, најобимније поглавље истраживачког дела, посвећено семантичко-формалној, али и концептуалној анализи фразеологизама с компонентама *око* и *мозак* у италијанском (полазном) и шпанском и српском језику (циљним језицима). Дато поглавље биће подељено на потпоглавља, а свако од њих обрађиваће више различитих семантичких поља.

У Закључку (четврти део) биће резимирани резултати истраживања. Закључак прате Списак консултоване литературе (пети део) и Глосар (шести део).

План рада је одговарајући?

ДА

НЕ

III.7 метода и узорака истраживања

У раду се примењују две истраживачке научне методе: интерлингвална контрастивна анализа и концептуална анализа. Прва метода подразумева семантичку, лексичку и морфосинтаксичку анализу, тј. анализу која је усмерена на значење и форму фразеологизама, а која има за циљ да установи и опише истоветности, сличности и разлике између фразеолошких јединица трију језика. На тај начин ће се установити степен семантичке симетрије и тип међујезичке преводне еквиваленције, која је од круцијалног значаја када је у питању решавање проблема компарабилности. Потом ће се фразеологизми према семантичком талогу груписати у различита семантичка поља. Метода концептуалне анализе има за циљ да одреди начин мотивације фразеолошких јединица путем идентификовања концептуалних механизма који леже у њиховој основи. Иако концептуална анализа није у центру истраживања кандидаткиње, и она ће бити спроведена, јер без ње контрастивна анализа фразеолошких јединица не би била потпуна. Стога ће кандидаткиња поћи од когнитивистичког приступа језику Џ. Лејкофа и М. Џонсона (Lakoff & Johnson 1980), будући да је ова врста анализе најприкладнија за проучавање значења

фразеолошких јединица, и то кроз постулирање концептуалних метафора, концептуалних метонимија и типичних сценарија, који представљају механизме уз помоћ којих се концептуализују апстрактни појмови (Ристић 2011). Концептуални карактер анализе омогућава да се на најбољи начин стекне увид у мотивацију фразеологизама кроз појмовне метафоре и метонимије, односно у начин на који припадници трију лингвокултуролошких заједница опажају свет, концептуализују садржаје и формирају фразеолошко значење.

У оквиру контрастивних истраживања једну од најзанимљивијих области анализе представљају фразеологизми у међујезичком контексту, будући да се њиховим проучавањем не бави само лингвистика, већ и друге дисциплине као што су антропологија, етнолингвистика, семантика, етимологија и друге, па поређењем фразеолошких јединица не сазнајемо само о језику, већ и о култури, традицији, веровањима једног народа. Због тога ће концептуална анализа, имајући у виду да фразеологија једног језика носи и културолошку информацију, бити употпуњена лингвокултуролошким приступом. У појединим случајевима употреба наведених фразема биће илустрована примерима преузетим из дневних и недељних новина на италијанском, шпанском и српском језику, али и из корпуса трију језика, како би дате јединице биле приказане у свом употребном контексту.

Корпус за истраживање лексикографског је типа и ексцерпиран је из једнојезичних, двојезичних и тројезичних општих и фразеолошких речника, као и из електронских издања дневних и недељних новина, како би се добила грађа потврђена у савременој језичкој пракси. Закључци које ћемо представити у дисертацији базираће се на фразеолошком узорку од преко 700 фразеолошких јединица на сва три језика. Циљ је био прикупити што већи број фразеологизама трију језика с компонентама *око* и *мозак* како би се направила што потпунија грађа, а да се не изостави ниједно концептуално поље, те стога нису узете у обзир социоллингвистичке варијације (учесталост употребе, дијатописке варијације и сл.).

Метод и узорак су одговарајући?

ДА

НЕ

III.8 места, лабораторије и опреме за истраживачки рад

Није предвиђен рад у лабораторији нити специфична опрема за истраживање, већ рад у библиотекама и местима за научно-истраживачки рад где ће кандидаткиња обављати претрагу и обраду језичког материјала, доступног у речницима испитиваних језика и електронском корпусу, уз увид у научне чланке сличне теме.

Услови за истраживачки рад су одговарајући?

ДА

НЕ

III.9 методе статистичке обраде података и осталих релевантних података

Планирана је квантитативна обрада података, тј. примера са установљеним степеном еквивалентности који ће бити табеларно и графички приказани.

Предложене методе су одговарајуће?

ДА

НЕ

IV ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА

Услови дефинисани за кандидата студијским програмом:

Студент пријављује докторску дисертацију када испуни све обавезе предвиђене студијским програмом докторских студија односно на крају 2. године (члан 14 *Правилника о докторским студијама и стицању научног назива доктора наука Филозофског факултета у Новом Саду*)

Образложење:

Марија Вујовић је испунила све обавезе предвиђене студијским програмом докторских студија Језик и књижевност: положила је све испите, стекавши тиме 170 ЕСПБ. План докторске дисертације одбранила је пред Већем докторских студија.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

V.1 Биографија ментора (до 500 речи):

Предложени ментор проф. др Александра Блатешић је редовни професор на Одсеку за италијанске и ибероамеричке студије Филозофског факултета УНС. Завршила је основне, магистарске и докторске студије на Филолошком факултету Универзитета у Београду, на Катедри за италијанистику. Више пута била је на усавршавању на универзитетима у Италији, са којима и редовно сарађује. Предаје Савремени италијански језик, Морфологију, Лексикологију и фразеологију италијанског језика, Фонетику и фонологију италијанског језика (основне студије), Методику наставе италијанског језика, Фонодидактику италијанског језика, Упоредну фразеологију италијанског и српског језика (мастерске студије), Интеркултурну и језичку медијацију (докторске студије). Објавила је 3 научне монографије, 13 уџбеника и приручника за учење италијанског језика, преко 50 радова из области лингвистике италијанског језика, фразеологије, методике и подучавања помоћу средстава нових технологија у домаћим и иностраним научним часописима и зборницима. Има искуства у уредништву (*Зборник за језике и књижевности*, ФФУНС) и приређивању научних зборника и научних часописа (*Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду* – уредник свеске за хуманистичке науке, *Иновације у настави* – гостујући уредник).

V.2 Референце ментора из научне области којој припада тема докторске дисертације:

Р. бр.	аутори, наслов, часопис, волумен (година) број страница од-до, DOI или ISBN/ISSN	Категорија
1.	Блатешић, А. и М. Вујовић (2025). Фразеологизми у италијанском роману <i>Io non ho paura</i> Николе Аманитија и њихови еквиваленти у српском преводу романа, <i>Зборник радова Филозофског факултета у Приштини</i> LV(4), стр. 119-139.	M24
2.	Бадовинац, Ј. Блатешић, А. (2023). Изазови у преводу фразеологизма из италијанског језика на српски језик: фразеологизми са именицама које означавају архитектонске објекте и њихове делове. <i>Philologia mediana</i> XV/15, стр. 429-444. doi: 10.46630/phm.15.2023.30	M51
3.	Blatešić, Aleksandra; Šakan, Dušana. Univerzitetska onlajn nastava jezika, književnosti i kulture u AP Vojvodini. <i>Методички видици</i> , 14(14-1), 107-123, june 2023. ISSN 2334-7465, https://doi.org/10.19090/mv.2023.14.107-123	M51
4.	Blatešić, A., Maričić Mesarović, S. (2022). Frazeološki izrazi sa leksemom „andéo” u italijanskom, španskom i srpskom jeziku. <i>Zbornik radova, Jezici i kulture u vremenu i prostoru</i> 10/1, Filozofski fakultet, Novi Sad, str 29-38. ISBN 978-86-6065-717-8	M14
5.	Blatešić, A. (2023). Komparacija etnonima "tedesco" i "Nemac" u italijanskoj i srpskoj frazeologiji i paremiologiji, <i>Zbornik radova. Dvanaesti međunarodni simpozijum Susret kultura</i> 12, str. 165-180. ISBN 978-86-6065-831-1	M14
6.	Блатешић, А. (2021). Народне представе о сунцу и месецу у фраземима и паремијама италијанског и српског језика. <i>Наслеђе</i> , 49, стр. 63 - 79. doi: 10.46793/NasKg2149.063B	M23

V.3 Услови дефинисани за ментора у складу са *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду* за област којој припада докторска дисертација:

За поље друштвено-хуманистичких наука за ментора може бити именован наставник, односно научни радник који је у претходних десет година остварио најмање 24 бода, и то: – најмање 4 бода за рад у часопису са листа SSCI, ERIH, HEINONLINE, AHCI и EconLit или у часопису категорије M24; – најмање 20 бодова за радове у категоријама: M11; M12; M13; M14; M21; M22; M23; M24; M31; M32; M33; M34 и M51. Радови у категоријама: M31; M32; M33 и M34 доносе највише 20% потребних бодова;

Образложење:

Проф. др Александра Блатешић испуњава услове дефинисане за ментора, као што показују одабрани радови. Поред тога, изводи наставу из уже научне области заступљене у дисертацији кандидаткиње: Језичке слике света романских језика на ОАС, Упоредне фразеологије италијанског и српског језика на МАС, те Интеркултурну и језичку медијацију на ДАС, што указује на професионалну компетентност из дате области.

Да ли ментор испуњава услове?

ДА

НЕ

VI ЗАКЉУЧАК

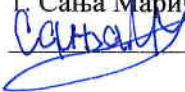
Тема је подобна	<u>ДА</u>	НЕ
Кандидат је подобан	<u>ДА</u>	НЕ
Ментор је подобан	<u>ДА</u>	НЕ

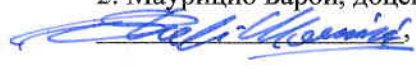
Образложење о подобности теме, кандидата и ментора (до 500 речи):

На основу увида у приложени материјал, Комисија једногласно закључује да кандидаткиња Марија Вујовић и предложена менторка др Александра Блатешић у потпуности испуњавају захтеве прописане *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду* за област којој припада докторска дисертација.

Предложена тема „Контрастивна анализа соматских фразеологизама у италијанском, шпанском и српском језику “ осмишљена је са врло јасним циљем да покаже да употреба назива за делове људског тела у фразеологији открива и подударности и разлике између италијанског, шпанског и српског језика, које произилазе из различитих лингвистичких система и културних модела концептуализације стварности. С обзиром на то да је фразеологија релативно млада лингвистичка дисциплина, релевантна за разумевање когнитивног система човека, као и језичке слике света, сматрамо да је предложена тема у светлу фразеолошких истраживања актуелна и пожељна. Такође, препознајемо значај рада на контрастивној анализи три језика, што је врло захтеван и напоран истраживачки процес, али са друге стране нуди шири увид у тумачење италијанских и шпанских фразема са аспекта србофоних говорника. Основне поставке рада, хипотезе, корпус и методологија су адекватно образложени, те научно и методолошки утемељени. Сматрамо да је ова тема значајна због високе могућности практичне примене добијених резултата у националном смислу, као и пружања модела сличних истраживања. Исто тако, будући да постоји потреба да се попуне празнине у расположивости италијанско-српским и шпанско-српским фразеолошким речницима, издвојени фразеолошки корпус би могао да постане део неке шире лексикографске грађе или део нових двојезичних, тројезичних па и вишејезичних фразеолошких речника.

Место и датум: Нови Сад, 22.12.2025.

1. Сања Маричић Месаровић, ванредни професор
 , председник

2. Маурицио Барби, доцент
 , члан

3. Гордана Штрбац, редовни професор
 , члан

4. Александра Блатешић, редовни професор
 , члан

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај и да исти потпише.